

Zeitschrift: Annalas da la Societad Retorumantscha
Herausgeber: Societad Retorumantscha
Band: 102 (1989)

Artikel: Accents da laver 1988
Autor: Cantieni, Toni
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-235405>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 22.08.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Accents da lavur 1988

da Toni Cantieni, parsura LR

L'onn da giubileum «50 onns rumantsch lingua naziunala» è vegni festivà dals Rumantschs en degna moda e maniera. Cun differentas conferenzas da pressa – oravant tut quella dals 18 da favrer 1988 a Berna – èsi stà puissaivel d'orientar er ils confederads da lingua tudesca, franzosa e taliana davart la situaziun actuala da la Rumantschia. Cun in votum impressiunant ha cusseglier federal Flavio Cotti purtà avant la posiziun dal cussegl federal visavi las minoritads linguisticas en Svizra. Il rumantsch ed ils Rumantschs dastgan quintar er en l'avegnir cun il sostegn da la confederaziun e cun la simpatia e bainvulentscha dal pievel svizzer. Quai duess motivar ed animar nus da canticuar la lavur per il mantegniment da noss linguatg e da nos-sa cultura.

Scuntrada rumantscha 1988

Ils Rumantschs sezs han dentant er documentà lur affinitad per linguatg e cultura tras numerusas activitads cun grond cuntegn e da gronda reputaziun. Qua èsi da numnar cunzunt la «SCUNTRADA RUMANTSCHA 1988» a Scuol cun l'acziun particulara da Tamangur, cun la sentupada cun ils Ladins e Furlans, cun il gieu festiv e las festivitads dal di da las occurrentzas da giubileum a Scuol, cun il cult divin ecumenic, cun las sentupadas da las differentas gruppas ed organisaziuns dals Rumantschs sezs e cun la preschientscha impressiunanta da tant pievel en la metropola da l'Engiadina bassa. Da numnar èn dentant er bleras autres occurrentzas en las regiuns e giu la Bassa. Ins pensa qua p. ex. als gieus festivs da Bravuogn e Laax e cunzunt a l'ordvart gronda lavur dals meds da massa. A chaschun da la «Scuntrada rumantscha 1988» a Scuol ha il president da la confederaziun Otto Stich purtà ils salids dal cussegl federal e dà enconuscent, che la constituziun federala e differentas publicaziuns da l'administraziun federala veginan translatadas en rumantsch grischun. Cun in votum ordvart engaschè ha il vicepresident da la regenza grischuna Reto Mengiardi engrazià a la Rumantschia per tut la lavur prestada ils davos decennis.

Per nus Rumantschs munta tut quai l'obligaziun da cuntinuar cun noss engaschament per il mantegniment e la promozion dal linguatg, questa ierta da noss antenats.

La Quotidiana

Suenter lunga e seriusa preparaziun èsi stà puissaivel d'edir ils 20 da zercladur 1988 il numer «0» da la QUOTIDIANA. Peider Lansel ha già l'onn 1921 exprimì sia persvasiun, che la Rumantschia stuess realisar in di in «Fegl quotidian». La via tar ina gasetta quotidiana rumantscha è taissa, ma nus stuain cuntinuar cun il sforz per rivar a questa finamira. La preschientscha quotidiana d'ina gasetta rumantscha fiss senza dubi la pli ferma pitga per la promozion dal linguatg. Quai che Peider Lansel e blers auters Rumantschs han adina puspè giavischà, è er oz actual!

Suenter avair discutà differentas giadas la furma d'integrazion pli stretga dals Rumantschs da la Bassa en la Lia rumantscha èsi stà puissaivel, a chaschun da la sentupada da l'atun passà a Turitg, da stgaffir ina grupperia da lavur che studegia quest problem e fa lura propostas per in concept che duess vegnir discutà en ils gremis da nossas instituziuns. Las activitads dals Rumantschs ch'abiteschan giu la Bassa èn per noss moviment da grondischma impurtanza.

Legislaziun da linguatg

Ina grupperia d'experts numnada dal cussegl federal ha da curt presentà ils resultats da sia lavur en vista ad ina revisiun da l'artitgel 116 da la constituziun federala. Forsa che la votaziun tar quest nov artitgel po avair lieu l'onn da giubileum da la confederaziun 1991. Medemamain lavura ina cumissiun chantunala sut il presidi da cusseglier guvernativ Joachim Caluori vid il sboz per ina lescha chantunala per la promozion dals linguatgs da noss chantun, oravant tut per rinforzar l'engaschament per il mantegniment dals linguatgs minoritars.

Ina sentupada cun las autoritads communalas da las vischnancas cun scola fundamentala tudestga ed instrucziun rumantscha da 2–3 uras l'emna è stada frequentada fitg bain ed ha purtà en la discussiun aspects interessants per in futur model d'instrucziun en ils cumins da structura sumeglianta.

Engraziament

Per concluder lessan nus engraziar cordialmain a tut quels ch'han en ina moda u l'autra lavurà per il mantegniment dal rumantsch. In engraziament spezial saja admess a la vischnanca da Scuol ed a tuttas vischnancas da l'Engiadina bassa e da la Val Müstair che han pussibilità la «SCUNTRADA rumantscha 1988». I nun è pussaivel da numnar qua tuts e tuttas che han contribuì al success da questa sentupada da la Rumantschia. Els tuts meritan nossa renconuschient-scha e noss engraziament.

Suenter avair lavurà bunamain diesch onns tar la Lia rumantscha ha nossa secretaria e substituta dal secretari Rita Uffer bandunà quest post. Nus vulessan engraziar ad ella da tut cor per la gronda lavur prestada. Medem saja qua admess in engraziament als anteriurs com-members da la suprastanza Sep Item, viceparsura da la LR, e Faust Signorell per ils servetschs prestads a noss'uniuun da tetg. Quai vala er per ils revisurs che han agì conscienziusamain durant pliras perio-das d'uffizi.

Nus vulain cuntinuar nossa lavur cun perseveranza ed optimissem e qua tras er mantegnair il bun spiert da cuminanza tranter ils Ru-mantschs e cun tuts convischins dals quatter linguatgs svizzers.